

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitott érben egy sor közlési díj 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TARSA DALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZEKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 4. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Hivatalos közlemények.

Hirdetmény.

A folyó évi 41730 számú földmívelésügyi ministeri rendelet értelmében az 1898. évi tenyészési évadban a köztenyésztésre szántmagán tulajdont képező ménlovak megvizsgálása, az ezen célból összehit küldöttség által Szarvason folyó évi november hó 29-én a község háza udvarán fog megejteni, mely alkalommal a ménék vizsgálatáért 618/897. évi bgy. számú határozat értelmében egyenként 4 korona vizsgálati díj lesz lefizetendő.

Szarvas, 1897. november hó 15.

Az előjárók nevében.

DANCS
elsőjegyző.

21660 ikt. Békésvármegye alispánjától.
1897.

Pályázati hirdetmény.

A felosztott békésvármegyei 1848/49-iki honvédegyelet örökálpitványának kezelése és elhasználásáról 278/1891. bgy. sz. a. alkotott szabályrendelet értelmében az említett alapítványnak 130 frtot tevő kamala a vármegye folyó évi december havában megtartandó köz-

gyülésében egy vagyontalan, kifogástalan erkölcsű, első sorban békésvármegyei 1848/49 évi volt honvédnek fog kiadni, felhivatnak azért mindazon volt 1848/49 évi honvédek, kik a fenti összegű kamatot elnyerni óhajtlak hogy illetőségi, vagyontalansági és erkölcsi bizonyítványokkal, továbbá az 1848/49 évi önvédelmi harcban teljesített szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi december hó 5-ik napjáig okvetlen betérjesszék.

Gyulán, 1897. november 10-én.

DR. FÁBRI SÁNDOR,
alispán,

Hirdetmény

Az 1898 évre választandó iparhatósági megbizottak választására határidőül a szolgabírói hivatalos helyiségben f. é. december hó 5-ik napjának d. e. 10 órája tüzetelt ki.

Szarvas 1897. november 20.

Az előjárók nevében.

DANCS
elsőjegyző.

Az árment. társulat költségvetése.

A Körös-tisza-marosi ármentesítő társulat f. hó 22 én tartotta évi rendes közgyűlését, mely

alkalommal a jövő évi költségvetés is tárgyalás alá került. A 384,297 kat. hold ártérrel bíró társulat oly hatalmas költségvetéssel dolgozik, mely olyan Montenegro-féle államocskában állami budgetnek is számot tenne, ha ugyan volna oly hitele, hogy 25,506.000 korona állam-adósság fedezetéről kelljen gondoskodnia.

A társulati közgyűlés elé beterjesztett költségvetés szerint, az évi szükséglet 875 790 frt 67 kr, vagyis egy millió 751,581 korona és 34 fillér. De maradunk csak a forint-érték mellett, mert a számok így is elég tekintélyesek és a költségvetés is forintokról szól.

A 875,790 frt 67 kr. évi kiadásból 692,650 frt a társulat 12 millió 753 ezer frt adósságának kamataira és törlesztésére, 183,140 frt 67 kr. pedig az igazgatási, gátfentartási és védelmi költségekre szükséges.

Ha a társulat évi szükségletét az áttérbe tartozó 384 ezer hold földre, tekintet nélkül az árvíz-szinekre és kat. tiszta jövedelemre, egyenlő arányban vetnék ki, ugy minden hold földnek 2 frt 28 kr. lenne az évi ártéri terhe; ha pedig ugyanily módon az adósságot elkülönítenék, minden hold földre 33 frt, 21 kr. tőkertartozás jutna. A valóságban azonban a társulat adóssága és évi terhe nem nehezedik egészen az érdekeltségre, mert annak jelentékeny részét adóvisszatérítés czimén az állam viseli, mely az érdekeltség földadójának egy részét az ármentesítési költségek részbeni fedezésére törvény szerint átengedi. Ily módon az

TÁRCSA.

Ilána, az oláh leány.

Irtá: Bartus Sándor.

A multkor, színház után, betértem egy kávéházba. Kint szakadt az eső, az elől menekültem oda lueskosan, sárosan, azután meg a jó cigánzene is csábítóan hangzott.

Amint beléptem, fojtólag hatott rám a zárt, szivarfüstös levegő, de mivel az ilyen helyek iránt nem viseltem valami nagy ellenszenvvel, hamar megbarátkoztam vele.

Miután a pincér nedves felöltömet leránczígálta rólam s a többi csurgó kabát mellé a fogásra akasztotta, egy sarokban, — kissé távolabb a mulatóktól, — üres aszalkát pillantottam meg, oda telepedtem le.

Szokásból inkább, mint kíváncsiságból, körültekintettem. A kávéház zsufolva volt. Több asztal mellett már vígan voltak, cigányoztak s a sok üres, fölfordított vignettás palack igazolta vigságuk okát. Idegen lévén, nem igen reméltem, hogy esetleg ismerősre akadok, de még jobb is szerettem, ha egyedül lehetek.

Hozzá lévén szokva az ilyen látványhoz, egykedvűen szűrésülgettem forró picolómat.

Véletlenül a „Cassa” mellé kerültem.

A pénztárnál csinos barna leány ült. Eleinte nem sokat törődtem vele, de nem lévén egyéb dolgom a mint figyelmesebben megnéztem, meglepődtem, hogy milyen szép.

Egész lényén halvány szomorúság ömlött el. Domború, nyílt homloka fölött fejét, simán leszorítva, dus gesztenyebarna hajzat takarta. Halovány tehér arczbőrén s vérpiros ajakán semmi nyoma nem látszott a kávéházi leányokon annyira meg-zokott festéknek. Már magában véve ez a körülmény is fölébresztette érdeklődésemet.

Gyönyörű, bánatos szemei alját sötét karikák környékeztek, melyek fekete szemeit még nagyobbakká tették. Szomoruan merült gondolataiba. Csak néha-néha riadt föl, mintha mély álomból ébredne, hogy bejegyezze az előtte fekvő rovatos könyvbe a biliard-pénzt s a kávéházi számadásokat. Azután ismét fájdalmas álmodozásaiba merült. Magas alakját s domború idomait egyszerű, de izléses fekete ruha fődte, mely éles ellentétben állott a vigsággal, zajjal, mely őt környezte.

Sokáig nézhettem reá, mert szelid, ártatlan szemeit lassan felém fordította.

Mintha könnyeket vettem volna bennök észre. Tekintetében annyi igazi fájdalom s szenvedés látszott, hogy önkénytelenül mély részvétet éreztem iránta.

Fölkeltem s lassan hozzá mentem. Azt hitette, hogy mulattatni akarom, mert kelleetlenül fogadta köszöntésemet.

— Mi baja van, talán beteg? — kérdeztem tőle résztvevőleg. Kétkedve nézett reám, mintha azon esdálkozna, hogy van valaki, aki fájdalommal törődik, majd mosolyt erőszakolt ajkára s fejével tagadólag intett, könnyes szemei azonban meghazudolták.

Olyan bájos volt így sirva, — mosolyogva. — Ellenkeztem:

— Hiába tagadja, hisz látom, hogyan küzködik szenved, hogyan igyekszik azt elpalástolni, mondja meg, mi bántja s talán segíthetek rajta?

Nem mosolygott már.

— Nem segíthet rajam senki, — mordá kissé rossz magyarsággal, — de minék is mondanám el, ugy sem érdekli magát.

Sokáig könyörögtem még neki, míg végre engedett kérésemnek. Talán észrevehette, hogy komolyan érdeklődöm sorsa iránt, vagy talán könnyebbíteni akart szive fájdalmán s elkezdett beszélni:

— Ilánának hívnak. Ott laktam messzi a Körös partján egy kis oláh falu végén, szegény öreg édes anyámmal, boldogan, megelégedetten. Nem bántott minket a nagyarávágás, szegények voltunk, de anyyink mégis volt, hogy nem jártunk rongyosan s nem éhezünk. Egy néhány bárány fedezte élet-zükségletünket.

Ezt a kis nyájat minden tavasszal, amint a föld kizöldült, fölajtottam a havasokra, melyek közvetlen kis falunk fölött meredtek az ég felé. Kis kunyhóm volt ott fönt a magasban az én s nyájam számára, a mely az eső s hideg ellen oltalmazott, mert egész késő-őszig fönt laktam egyedül. Csak minden szombat este jöttem le s hazahoztam édesanyámnak egy heti fáradozásom s gondoskodásomnak gyümölcsét. Édes anyám elém jött s kis kunyhóm ilyenkor a megelégedés s boldogság hajléka volt. Vasárnap reggel templomba mentünk. Azután újra fölkaptam kis batyumot, melyet jóanyám már előre megtöltött mindenfélével s ismét elbucusziam tőle egy hétre.

Kis nyájamat azalatt Caesas, egy bator, erős kutya

állam, a társulattal megtartott leszámolás eredménye szerint, 6 millió 253 ezer forint társulati adósságnak viseli évenként 368,950 frtra rugó 5.9 százalékos törlesztési járulékát s így tulajdonképpen a társulatnak csak 6 millió 500 ezer frt tőke adósság évi járulékanak fedezéséről kell gondoskodnia, ami 4.75 százalékos törlesztés mellett évenként 323,700 frtra rug. Ehez jön a 183,140 frt 67 kr. kezelési költség vagyis az állami hozzájáruláson túl a társulat által fedezendő évi szükséglet összesen 506,840 frt 67 kr.

Ezen, az érdekeltségre nehezedő kerek fél millió forint évi szükségletből az államvasutak 16,500 frtot, Vásárhely körtöltési illeték címén 10,000 frtot, az ártérben fekvő épületek járuléka 24,000 frtot, a társulati kölcsönök tartalékalapjainak kamatai 30,100 frtot s egyéb különféle bevételek és előző évi megtakarítások mintegy 38,500 frtot fedeznek, úgy, hogy a földekre eszközzendő kirovások után tőke és kamat törlesztésre 323,700 frt, kezelési költségekre 63,074 frt 73 kr, vagyis összesen 386,774 frt 73 kr lesz fedezendő, melyből állag egy kat. hold földre 1 frt teher esik.

Ezeket a költségvetés általános megismertetése céljából láttuk szükségesnek előadni, melyek után azonban nem sok megjegyzésünk van. A jövő évi költségvetési előirányzat ugyanis főbb vonásokban teljesen egybevág a f. évi költségvetéssel, csak a kezelési költségeknél az okoz főbb változást, hogy a belvizmentesítési költségek a csatornák kiépítése következtében alább szállottak s más egyéb megtakarítások révén a kezelési költségek összege 29,226 frt 17 krral alacsonyabb lett. Ellenben a társulat adósságok törlesztési járuléka, a f. évben felvett 500,000 frt kölcsön után emelkedett 24,450 frttal.

Ha már most figyelembe vesszük egyfelül hogy ez évben kezelési költségek címén 97,079 frt 08 kr. rovatott ki földbirtokok után az érdekeltségre és ilyen kirovása a jövő évre esik csak 63,074 frt 73 kr, van előirányozva a mi a kezelési költségeknél 34,004 frt 35 kr. teherszállítást jelent, másfelül pedig azt tekintjük, hogy a tőkekirovásoknál 24,450 frttal emelkedni fog az ártéri földek terhe, úgy elég kedvező általános képet nyerünk a társulat jövő évi költségvetéséről, mert dacára annak, hogy ez évben társulatunk adóssága 500 ezer

örizte. Amint visszatértem, farkesóvalva s csaholva fogadt, mint a ki jól végezte megbízását, bárnyakám örvendő bégeitek s hizelegve nyaldossák kezemet.

Estefelé kis kunyhóm elé ültem. Caesar lábaim előtt fektet. Alattam terült el a kis falu. Tisztán láthatam szétszórt házacskáit, kémény nélküli, füstölő barna fedelekkel. Az utolsó, a falu végén a miénk volt. Kiváncsian lestem mindég, mikor emelkedik fölötte egy vékony, kis füstgomoly, ilyenkor látott hozzá szegény anyám, hogy szerény vacsoráját elkészítse. A falu közepén állott kis fatornyos templomunk. Mikor a nap utolsó sugarait vetette a hegy ormára s a falu már homályba volt burkolva, midőn a madárdal elhangzott, a mély csöndben, mintegy a föld gyomrából, halkán, vontatva hangzott alulról kis tornyuuk ezüstcsengésű harangjának biztató, bátorító szava. Ilyenkor térdre borultam, hosszan, forrón imádkoztam. Gyakran már a teli hold is fölött s én még mindég kis padomon ültem kunyhóm előtt, gyönyörködve annak szelid fényében.

Messze alattam gyors rohanással futott a Körös vize, hajjai megtörtek a kiálló sziklákon, majd távolabb lassabb s lassabb lett folyása s mint hosszú, vékony szalag kigyózott messze a végtelen magyar róna felé.

Nem ismertem más vidéket, mint a melyet kunyhóm mellől beláttam, boldog voltam s nem vágyódtam innen sehová

Mig egyszer, — itt Ilána hangja megakadt, egy

frttal növekedett, a kirovások összege a jövő évben mégis közel 10,000 frtal alább száll.

A mi sajátos, és súlyos viszonyaink közt, a kezelési költségeknek több mint egy harmaddal való aiabbszállítását örömmel fogadjuk, mert ez jelentékenyen mérsékelni fogja a birtokok megterhelhetését.

Ujdonságok.

— **Képviselési közgyűlés.** Szarvas város képviselő testülete folyó hó 24. d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek határozatai a következők. A közművelődési alap-tulajdonát képező régi vásárteret házhelyekül eladatni határozta. Az első rendű hat sarok házhelyeket 500 frt, a többieket pedig 400 és 300 frtnyi árban fogják eladónak tenni. A vé telár 10 évi egyenlő részletben törlesztendő 6% kos kamattal. A kik a fent nevezett házhelyekből venni óhajtanak, azok jelentkezzenek az előjárásnál. Második tárgy a Dr. Fuksz Ede orvos elhalálása folytán üresedésben levő közszéki orvosi állás miként való betöltése volt. A képviselő testület ezen állásra a pályázati hirdetés kiírását határozta el. Olvastatott a vármegye törvényhatósági bizottságának 425-97. számú határozata, mellyel a 3 ik lovas hadnagyi állás szervezése jóváhagyott Robiczek Soma folyamodványa, melyben a közművelődési alap tulajdonát képező „Krinolin” földből három kis hold eladatását malom építési célra eladatni kéri, 30 nap után tartandó közgyűlésen fog tárgyalatni. Ezzel a közgyűlés berekesztetett.

— **A főgymn. köréből.** A helybeli főgymn. hasznos intézményei megint gyarapodnak egygyel. Rövid idő múltán életbe lép a tanulói segélyegylet, melyre az a nemes feladat vár, hogy szegényebb, de szorgalmas és jómagaviseletű tanulókat gyámoltani vagy könyveik beszerzésében, vagy tan- és alumneumdíj, s egyéb költségek fedezésében. A tanári kar a mult héten tárgyalta a B e n k a Gyula főgymn. igazgató által készített „tanulói segélyegylet” alapszabályokat, melyeket csekély módosítással egész terjedelmében elfogadott, hogy aztán a legközelebb tartandó felügyelő biz. ülés elé terjessze. A segélyegyletnek jelenleg 1200 frtnyi vagyona van, de remélhető, hogy a nagyközönség is szívesen fogja ezt gyarapítani alapító és pártoló tagsági díjakkal. A pártolásra már a jövő hónapban is alkalom nyílik, a midőn a főgymnásiumi „Vajdakör” tanulóifjusága ez egylet céljaira hangversenyt fog rendezni. Már előre is a nagyközönség jóindulatú pártfogásába ajánljuk a hangversenyt illetőleg a némes célt.

percze, két fénylő gyöngyszem gurult végig arczán, — egy holdvilágos este, úgy mint máskor, kis kunyhóm előtt ültem. Egyszerre Caesar, ki mostanáig csöndesen fektűt előttem, fölemelte borzas fejét s haragosan morogni kezdett, majd hangosan, ideges ugatással a gyalogösvény felé tartott, amely fölvezetett a hegyre. Ugyanekkor egy karesu ifju homályos körvonalait láttam fölűnni a hold fényénél, ki gyorsan sietve jött fölfele. Kezében hosszú szeges botot tartott, övében kurta vadászkesz fénylett.

Eleinte remegtem, kutyám mindég haragosabban ugatott, de amint közelebb jött, fölismertem. Minden vérem arczomba futott.

Szomszédunk fia volt, ki elég jó módban élt. Előttevaló nap vasárnap, templomból kijövet, fölűnt nekem, hogy milyen merészen néz rám, alig birtam kiállani tekintetét s azóta önkénytelenül egész nap reá gondoltam.

— Mit keres itt Mitruj — kérdeztem tőle bátor-talanul — ilyen későn? Magát jöttem meglátogatni, mondá behizelgő hangon. Képelem, unatkozik itt egyedül, én hát eljöttem, hogy beszélgessünk egy kissé. Ezzel mellém ült a kis padra közel — egészen közel hozzám.

(Vége köv.)

— **Vadászat.** A helybeli vadásztársulat f. hó 25-én Kákán. Kontur József birtokán, tartott hajtóvadászatot. 17 vadász 71 nyulat ejtett el a vadászaton, melyet befejező lakoma nélkül is sikerült tenni a résztvevők vidám hangulata.

— **Esküvő.** Holnap azaz f. hó 29-én d. e. vezeti oltárhoz S l a j c h ó M i h á l y, jelenleg az eperjesi tanítóképző tanára M i h á l f i Melán kisasszonyt, társas életünk közkedveltségű tagját. Az ifju pár a délutáni vonattal Eperjesre utazik. Öszintén kívánjuk, hogy új otthonukban találják fel azt az igaz boldogságot, aminok egyedüli forrása a kölcsönös szeretet és megelégedés.

— **Zsuffolt tanterem.** Az ó-szözlöbéli iskola tanítója Paulenda János, akinek iskolájába több mint 190 gyermek iratkozott be, az ev. presb. kérvényt nyújtott be az iránt, hogy engedtessek meg neki a beírtott növendékeket két csapatra osztani, s az egyik csapatot egyik, a másikat más napon tanítani. presb. a kérelmet teljesítette s jövő évben egy új iskolának a felépítését is elhatározta.

— **Búcsúzás.** A helybeli polgári leányiskola tanítótestülete és növendékei ma d. e. búcsúznak el Mihálf Melán kisasszonytól, a volt kollegától és szeretett tanítónőtől azon alkalomból, hogy a tanpályától végkép megválvá a házasetet kötelécsébe lép. Szép jelét adják ezzel úgy a kartársi szeretetnek, mint másrészt a tanítványi hálának is, s a volt tanítónőnek emlékei között kellemessé teszik az utolsót.

— **Esküvő P l a v e c z Gyula** ev. lelkész folyó hó 22-én esküdött örök hűséget S á r o s y Gizella úrhölgynek S á r o s y Soma telekkönyvezető művelt és bályos leányának. A polgári esketést Práznovszky Ferencz anyakönyvezető végezte, ki a fiatal párhoz remek beszédet intézett; mely beszéd a jelenlevőket a könnyezésig megindította.

— **Esküvő.** S z e n e s Mihály uradalmi főgépész folyó hó 24-én esküdött örök hűséget N a g y Mariska kisasszonynak, Nagy Sándor kondoros vendéglős kedves és szeretetre méltó leányának.

A kormány a névmagyarosítás megkönnyítése érdekében tervbe vette a folyamodványokban szükséges okmányok bélyegmentesét. A belügyminiszter ez iránt a pénzügy miniszterrel egyetértőleg törvényjavaslatot fog kidolgoztatni, amelyet már nemsokára a képviselőház elé terjeszt.

— **Fogyasztási adóberlet.** A gyulai pénzügyigazgatóság december 9-re a gyulavári község itál és fogyasztási adó berletére hirdet árverést. A kikiáltási ár az összes fogyasztási és italadónemekre 2879 frt 36 kr.

— **Táncpróbabál.** Folyó hó 21-én az Árpád szálloda disztermében Roszjarovitz János táncitanító minden tekintetben kitűnően sikerült táncpróbát rendezett. A növendékeivel bemutatott új táncok által is méltelen jelét adta annak, hogy kiváló képzettsége, nem csak a közönséges de a magasabb táncokra is kvalifikálja Roszjarovitz táncitanítót. Be lett mutatva, a társalgó Padegate, Kreitz Polka, végül a magyar szülő, ezeket lejtették kiváló ügyességgel: Baginyi Teruska, Sörös Juliska, Szrnka Juliska, Rác Juliska. Forster Ilonka, Kozma Teruska, Kugler József, Ferker Márton, Baginyi Pál Forster Gusztáv, Fazekas András Ács István. Roszjarovitz táncitanító növendékei által bemutatott műtáncokat az egybegyűlt közönség nagy élvezettel nézte végig és olyan jó kedélyre hangolta a közönséget, hogy egész reggel 5 óráig tartotta egybe. Ez alkalommal a táncitanítót növendékei elismerésük jeléül, ünnepélyes szonoklás kíséretével egy nagy arannyal ajándékozták meg. Ugy hírlik, hogy Roszjarovitz táncitanító egy Colon összeállításán fáradozik. Bátrau ajánlhatjuk a kiválóan képzett táncitanítót mind azoknak kik a magasabb táncoktatásban részesülni ohajtanak.

— **Uj tanítók.** Az ev. egyház két külső iskolájába Varga János ochtinai s Garai Gerő makói tanítókat hívta meg s a nevezettek már elis foglalták állásaikat.

— **Esküvő.** Weber Lajos szegedi m. kir. főmérnök fia, Weber Rozsó szarvasi p. t. s. tiszt folyó hó 11-én tartotta esküvőjét Debreczenben Özv. Tauko Istvánné kedves és művelt leányával Mariskával.

— **A körös-tisza marosi ármentesítő társulat** legközelebb Hódmezővásárhelyen közgyűlést tartott, melyen elnökké választott K á r o l y i Tibor gróf, alelnökké Kovács S. Aladár műegyetemi tanár. A békés bábockai szakaszon választmányi tagok lettek: gróf K á r o l y i Sándor, S a l a c z Ferencz, H a v i á r Dániel, M i k o l a y Mihály, K o n t u r József, K e l l e r Imre, S z é k á c s István, H e g e d ű s Mihály, M e z e y Lajos, ifj. D á n y József, dr. D u n a y Alajos, D a n c s Béla.

— **Jóváhagyások.** A belügyminiszter jóváhagyta a vármegyének azon határozatát, mely szerint a családok vármegyei segéd és kezelő személyzetnek drágasági pótlékul fizetésük 5 százalékát megszavazták. — Ugyancsak jóváhagyta azt a 100 frtos adományt, melyet a vármegye a közművelődési egyesületnek juttatott. — Jóváhagyta a belügyminiszter, hogy a H i v e s y Károly, szeghalmi szolgabíró nyugdíja, kegydíj címén 600 frtra kiegészíttessék, — végül a vallás és közoktatásiügyi miniszter helyben hagyta az állandó népnevelési bizottság működésére vonatkozó szabályrendeletet.

— **Alakuló közgyűlés.** A szarvasi jótékony nőegylet 1897. december hó 5-én azaz jövő vasárnap tartja alakuló közgyűlését, Ezen közgyűlésre felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét, kérve őket, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg e humánus egylet alakuló közgyűlésén.

— **Enyves kéz.** Folyó hó 24-én este B. D. né vásárlás czéljából Dajbukát vegyes kereskedőt szerencsétlenül látogatásával. A kereskedő örült a vevőnek s minden szépet és jót a vásárló elibe rakott. Míg a kereskedő portékájának dícséretével volt elfoglalva, addig B. D.-né kiszemelt magának két értékes gyöngy füzért s azt minden alkudozás kizárásával titkon zsebre vágta. A kereskedő, ki ezen manipulációt nem vette észre, szörnyen esodálkozott, hogy rábeszélő képessége esőtörököt mondott, mivel a vevő kijelentette, hogy nem talál magának megfelelő dolgot az üzletben. Szomorúan bár, de megnyugodva abban, hogy nem birt hatni ékes szöllésével a vevőre, busan rakosgatta vissza a bemutatott árut s csak akkor veszi észre, hogy két értékes gyöngy füzérnek lába támadt. A kereskedő nem volt rest utána iramodik látogatójának s visszacsalta őt bolt helyiségébe ahol kísült, hogy B. D. né magánál felejtette a kérdéses két gyöngy füzért A fenti dolognak története a járásbírósnál nyer befejezést.

— **Magyarosodásunk ellen.** Megdöbbenéssel vesszük a hirt, hogy városunk csendes jólelkű, hazafias ev. vallásu lakosságát, mely a magyarosodásban egy idő óta dicséretre érdemes előmenetelt tanusított, lelketlen, az egész várost és az ev. egyházat megszegyenítő következményekkel mit sem törődő igaztók a magyarosodás további haladásában megingatni igyekeznek, azon dolgozva, hogy a magyar isteni tiszteletek mostani sorrendje beszűntetessék. Polgártársainknak minden igaz, őszinte barátja, úgy városunkban, mint megyénkben s az egész országban, szívből örült, midőn arról értesült, hogy a szarvasi ág. hitv. ev. egyház példás hazafiságáról általánosan ismert egyházi felügyelőjének H a v i á r Dánielnek indítványára közgyűlésileg elfogadta s határozatilag kimondta, hogy a magyar istenitiszteletek vasárnaponként ezentel felváltva mind a két templomban tartassanak. Egyes hangadók, a nép apostolainak tolvai fel magukat, szereplési viselkedésükről most az ellen igaznak, lakadalmakon s egyéb összejövetelken arra hívják fel a népet, hogy a magyar istenitiszteletek mostani sorrendjének megszüntetésére közgyűlést követeljenek. Ugy tudjuk, hogy ez ügygyel már a presb. is foglalkozott. Nem akarjuk elhinni, hogy a presb. hazafias szellemű, higgadtan gondolkozni tudó többsége, a mely évekkkel ezelőt a kor szellemét megértve saját életpaszataltala folytán szükségét látta kimondani, hogy az összes népiskolában a tannyelv magyar legyen a mellett, hogy a vallás és olvasásban töltsék is oktattassanak a gyermekek, belemenjen az ilyen dolgokba, különösen akkor, amikor az isteni tiszteletek rendjét a közgyűlés egyhangulag állapította meg. Az istenitiszteleteknek ily berendezése a presb. által sokkal előbb hozott azon határozatának természetes folyománya, mert a gyermeknek iskolában szerzett magyarsága nem sokat ér, ha a család, a templom s a társadalom tovább nem fejleszti, ha az iskolából kikérült gyermek a magyar nyelvet tovább nem beszéli, elfelejti. Mi haszna akkor a magyar nyelvtanulásnak. E nélkül a mai világban nem lehet senki. A gyermekek nem azért tanulják a magyar nyelvet mintha arra tisztán az iskolában lenne szükségük, de azért tanulják ott, hogy a mikor az iskolából kilépnek az életben hasznát vegyék. De ha iskolából kikérülve a családban a templomban, a közéletben mindig csak tót beszédre kényeszerítetnek, akkor ott lesznek a hol voltak. Egy állásban maradnak, nem haladnak előre, maradiak lesznek örökre. Városunk lakosságának életfeltétele a magyarosodás. A ki városunk lakosságának magyarosodása elé bármilyen akadályt akar gördíteni, annak igaz hazafiságát kétségbe kell vonnunk, az nem lehet a haladásnak, a népnek őszinte barátja, allatomos orgyilkosa a társadalom fejlődésének és az ifju nemzedék jövőjének. Erős a bizodalomunk abban, ha ez ügyben csakugyan komolyan történnék valami, hogy az igazak és hivatalosok nem fogják tétlenül nézni a mozgalmat.

Irodalom.

— **A magyar szabadságharc képes bibliája.** Most vasárnap jelent meg Jókai, Bródy és Rákosi 1848-ának második füzeté, mely méltó folytatása az elsőnek. A mű immár elhagyja az előkészítő osemények és alakok tárgyalását s a forradalom történetének forró levegőjében él. Wesselényi két arcképe után Kossuth követé választásának képe következik azután az európai forradalmak sora, amint Párisból kiindulva felénk hömpölyög. Látjuk a felbőszült nép rohamát a Palait Royalra, a boulevardi táborozást, a nép dühöngését a trónteremben, a mint tépdésik, ezibálják a trón kárpitjait s a falak szőnyeget. Az után Lamartine és Hugo Viktor medaillon képe ötlük szemünkbe; mindkettő a híres Augers reliefoje után készült. Látjuk a francziák megújult alkotmányának, a köztársaság kikiáltásának fényes ünnepeit, meg a magyarok küldöttségét a mint a párisi új kormány tagjait üdvözlök.

Aztán látjuk; a mint a forradalom világrendítő körutjára indul, átszál az Apennineken, s Garibaldi lobogóját lengeti leheletével. Majd Bécsbe repül s népszónokok ajkán fegyverek dörejében hirdeti a „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség“ diadalát. Látjuk a pozsonyi országgyűlési ifjúság bevonulását a szabadságért küzdő Bécs ódonfalai közé, s a magyar országgyűlés küldöttségének tagjait a nemzetek testvérsülésének ünnepén. Kossuthnak híres bécsi szereplésében nincs egyetlen mozzanat, melyről képet ne látnánk itten. És pedig egykor, hű képet művészi kivitelben. Itt van a mint a hajó megindul velük, a mint a hajóhidra lépnek összelelkeznek a bécsiekkel, amint bevonulnak Bécsbe, a Burgba mennek, amint a Mehlmarkton megállva Kossuth beszédet mond a néptengernek karjaira kap egy gyermeket s így szól: „Ime, a szabad Austria jövődö polgára! Mi kiküzdjük, őt majd élvezik és fenntartják a szabadságot. Nézetek e gyermeket, ha felnő férfivá, akkor a szabadság régen az egész emberiség közkinésé lesz.“

Felbuzog a vérünk, ha ezekre a fényes jelenetekre gondolunk: Kossuth akkor meghódította Bécsot!

Régen volt.

„Régi dal, régi dal, régi dicsőségről,“ népboldogító hősről, nép üdvözítő érzésekről, nemzet teteremő szavakról.

A füzetet megint egy oldal pompás gúnykép zárja valamennyi megbukott Metternichből tíz csúfott. A harmadik füzet márczius 15-ikével fog foglalkozni. Alig várjuk, hogy olvashassuk, hogy láthassuk.

Az 1848. melyben 1200 kép lesz, mind összesen 30., egyenként 80 kros füzetekben jelenik meg. Tehát az egész munka ára semmi körülmények között nem lesz több 9 frtnál. Erre kötelezte magát a kiadó: a „Révai Testvérek Irod. Int. R. T. Az egyes füzetek kaphatók a helybeli könyvkereskedésekben.

Nagy verseny fejlődik ki manapság a fővárosi napilapok közt szellemi és anyagi erők érdekes versenyé. A magyar olvasó közönség, melynek száma a két utolsó évtized alatt százorta nagyobb lett, csak előnyeit fölveszi a példátlan versenynek; olvas, itél és a legjobbat választja. Bátran fölveszi a versenyt az olyan lap, mint a P e s t i H i r l a p, mely immár huszadik éve szolgálja a magyar közönséget és a magyar nép érdekeit, diadalra segítve a szabadelvűség világhódító eszméit, utját egyengette az igazi demokráta gondolkozásnak a nemzet mind szélesebb rétegeiben. Ezt tüzte ki feladatúl husz év előtt s ehhez a programjához rendületlenül hű maradt oly nehéz időkben is, mikor az ily magatartás áldozatokba és sok kockázattal járta. Epen azt becsüli a liberalizmus e bátor előharcosában a művelt magyar olvasó közönség mely a magyar sajtó terén páratlanul álló támogatásban részleteti kedvenc lapját. A Pesti Hirlap oly irói gárdát egyesít maga körül, melyhez hasonlóval egy más lap sem dicsekedhetik. Elég legyen csak felmenteni: K e n e d i Géza (Quintus), ifj. Á b r á n y i Kornél, B a l o g h Pál, B e k s i c s Gusztáv, M u r a i Károly, T ó t h Béla, K o z m a Andor (Koboz), K ó b o r Tamás, T ó m ó r k é n y István, Á g a i Adolf (Porzó), G e r ö Ödön, B e d e Jób, V á z s o n y i Vilmos, K á l n a y László, K r ú d y Gyula stb., stb., elsőrendű publiciták, tárcza- és humoros karczolatlörök neveit. Nincs tovább ma egyetlen oly lap sem, mely annyit kedvezményben részesítené olvasó közönségét. Minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg karácsonyi ajándéku a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, legkitűnőbb szépirodalmi és közhazsnú közleményekkel teli vaskos és díszes kiállítású kötetet, melynek az olvasó egész éven át veszi hasznát, s azonkívül minden előfi-

zető minden hónapban ingyen kap egy egy kis esinos kiállítású jegyzéknaplót; a Párisi Divat című, hetenkint megjelenő, pompás képekkel illusztrált divatlapot pedig kedvezményes áron (negyedévre 1 frt) rendelheti meg. Maga a Pesti Hirlap is, bár ma kétségtelenül a legbővebb tartalmu lap [naponként 20—24, vasárnapokon 32—40 oldal szöveggel jelenik meg] negyedévre csak 3 frt 50 kr., egy hóra pedig 1 frt 20 kr., mely összeget a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci körut 78. szám] czimzendő.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő
SZIKES ANTAL

7113 ikt.
1897

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegye szarvasi járásához tartozó Kondoros község előjáróságánál lemondás folytán

két irnoki állás

jött üresedésbe.

Ezen állásokra, melyek közül az egyik 500 frt, a másik 400 frt évi kaspénz fizetéssel van javadalmazva, pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat hozzám folyó évi december hó 18-ig benyujtsák.

A választás folyó évi december hó 20-án délelött 11 órakor fog Kondoros község házánál megejtetni.

Szarvason, 1897 nov hó 24 én.

Kresmárik,
főszolgabíró.

A debreczeni első takarékpénztár

jelzálogi bekebelezés mellett, hosszú lejáratú

törlesztéses kölcsönöket ad

4 1/2% kamatú záloglevelei alapján földbirtokokra, állandó bérjövödelmet biztosító kéz vagy építés alatt levő városi házakra, ugyszintén:

községi kölcsönöket

törvényhatóságok, városok, egyház községek részére, továbbá ajánlkzok:

ugy saját mint más pénzintézet vagy

közpénztár magasabb kamatu jelzá-

log kölcsöneinek törlesztéses köl-

csönné" átváltoztatására. (Conversi-

ójára.)

Ily conversiók az 1885. évi L.

t. cz. értelmében részben bélyeg és

illeték mentességet élveznek.

Minden a kölcsönökre vonatkozó

felvilágosítást készséggel nyujt.

A debreczeni első takarékpénztár

igazgatósága.

H I R D E T É S E K.

ORSZÁGOS HIRLAP

Főszerkesztő :
Mikszáth Kálmán.

Politikai
és
társadalmi napilap

Felelős szerkesztő :
Lipcsey Ádám.

November 20-án jelent meg az Országos Hirlap első száma.

A magyar politikai és társadalmi közélet negyven előkelő férfja alapította oly módon, hogy ez a lap függetlenségét minden irányban állandóan megőrizhesse.

Anyagilag és szellemileg szolidul, jól fundált, erős, igaz magyar lap, mely egyetlen párt szolgálatában sem áll; a kormánytól független; nincs egyes vállalkozó kezében, tehát nem követ és nem követhet egyéni célt, üzleti érdeket.

Egyetlen ura van, az igazság.

Tárgyilag, komoly bírálatának tere a közélet egész mezeje s annak minden szereplője.

Modora, hangja erős, de nem durva. Izléstelenség, személyeskedés belőle egyszermindenkora száműzve van.

A szerencsés és nagy nemzetközi jelentőségű helyzetbe jutott, modern Magyarország haladásának útja a szabadelvűségnek fokozatos fejlesztése a nemzeti közvéleményben, alapja és célja a *magyarság faji meg erősítése*.

Ennek a nayszerű, legfőbb nemzeti feladatnak s az a körül forrongó küzdelmeknek munkára, harcra kész bajnoka az Országos Hirlap.

Valódi magyar szellemének, tisztességes hangjának, magas irodalmi színvonalának eleve biztosítéka az a körülmény, hogy az Országos Hirlap főszerkesztője

Mikszáth Kálmán

Felelős szerkesztő : Lipcsey Ádám.

A lap belső dolgozótársai : Kálnoki Izidor segédszerkesztő, dr. Pap Dávid, Keszler József, Lovassy Andor, Papp Dániel, Mérai Horváth Károly, Kabos Ede, dr. Guthy Soma, Lendvay Sándor, Reimiger Simon, dr. Molnár Géza, Lakatos Sándor, Stojanits Jenő, Hegyi Odón, Fodor Oszkár, dr. Haller Károly stb.

Az Országos Hirlap levelezőket tart az ország minden részében. Kivétel nélkül minden nagyobb városban, azonkívül a külső országok metropolisáiban, úgy, hogy minden nevezetes eseményről gyors, kimerítő tudósításokat közölhet.

Az Országos Hirlap ez évi november 20 től kezdve jelent meg naponként ünnep és vasárnapokat követő napokon is

Az Országos Hirlap előfizetési ára :

Egy évre 14 frt

Félévre 7 frt.

Negyedévre 3 frt 50 kr.

Egy óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetési pénzek [legezelszerűben postautalványon] a kiadóhivatalba (Budapest VIII., József-körút 65) küldendők. Előfizetéseket ezenkívül elfogad minden postahivatal, könyvkereskedés és újságelárúzó.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatala

Budapest, VIII., József körút 65.

Főszerkesztő :
Gajári Ödön

MAGYAR UJSÁG

Felelős szerkesztő :
Kende Zsigmond

politikai napilap.

Megelőzi a Budapesten megjelenő összes napilapokat.

A ma története

az ujság. Friss és pontos krónikása a nap eseményeinek. Felhasználásával a modern technika hatalmas vívmányainak hírt hoz és hírt ad haladéktalanul mindarról, ami fontos, érdekes és említésre méltó történik az egész világon. A villamos drót a gondolat gyorsaságával közli vele azt is, ami a földgömb tulsó felén történik, avatott kezek élvezetes formába öntik a hírt és a rotációs percek alatt ezer meg ezer példányban ontja a friss ujságot. A hírszolgálat mai általános, hatalmas tejllettségénél is gyorsaság tekintetében az egész hazai sajtó élén áll a

„Magyar Ujság“

amely vidéken még ugyanazon a napon, a kora reggeli órákban értesíti a közönséget a legutóbbi huszonnégy óra eseményeiről. Teljes tizenkét órával előzi meg tehát a Budapesten reggel megjelenő összes napilapokat. A

„Magyar Ujság“

melynek főszerkesztője Gajári Ödön, felelős szerkesztője Kende Zsigmond, az egyetlen a vidéken már kora reggel megjelenő szabadelvű irányú nagy politikai napilap. Munkatársai a magyar publicistikai a magyar szép irodalom és az ujságírói kar legjobb erői; saját levelezői vannak az ország minden városában és a külföld valamennyi jelentékenyebb helyén, a kik haladék nélkül értesítenek minden érdekes eseményről. Elve a gyorsaság, pontosság és megbízhatóság. Mindent megír - a mi igaz, de semmit, a mi valótlan. Elejétől végig érdekes, de a hazug szenczációt nem hajhássza. A hangja mindig komoly, tisztességes és mindig irodalmi színvonalon álló. Kiterjeszti figyelmét a társas élet minden ágazatára és az egyetlen magyar napilap melynek naponta külön állandó kerékpár rovata van

Noha terjedelme a többi napilapokkal egyenlő sőt némelyikét felül is mulja, a

Magyar Ujság

a legolcsóbb budapesti napilap, mert előfizetési ára egy évre csak 12 frt. félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, 1 hónapra 1 frt.

Egy szám ára vidéken is csak 4 kr.

A Magyar Ujság Karácsonyi Ajándéka egy irodalmi becsű **gyönnyően kiállított 3 frtnyi beltí árú díszmű**

(Benedek Elek : Magyar Népköltés Gyöngyei)

lesz, a melyet díjtalanul megkap mindenk, a ki a Magyar Ujságra legalább egy negyedévre előfizet.

Mindezek az óriási előnyökön felül, a melyekhez foghatóval egyetlen más ujság se szolgál olvasóinak, a

Magyar Ujság

még külön re. dkivüli kedvezményt is nyújt előfizetőinek, a menyiben

a b a i és világirodalom száz kiváló művét majdnem teljesen ingyen, a bolti ár egy negyed részéért bocsátja rendelkezésünkre.

Mutatványszám kívánatra ingyen.

Czím :

A Magyar Ujság kiadóhivatala

Budapest, Ferencziek-tere 3.

A Magyar Ujság egyes példányai minden újságelárúsnál kaphatók.